

Onzena Jornada

MEDI AMBIENT I SOCIETAT: PAUTES PER A LA GESTIÓ AMBIENTAL

Dimecres 7 de juny del 2023

Sala Pere i Joan Coromines
Institut d'Estudis Catalans
C. del Carme, 47, 08001 Barcelona

Presentació

El 7 de juny celebrem l'onzena edició de la jornada «**Medi ambient i societat: pautes per a la gestió ambiental**», per commemorar el Dia Mundial del Medi Ambient i per millorar la visibilitat de les dones investigadores del nostre país. Veure els rius secs o fonts sense aigua espanta. Malauradament, la sequera és un fenomen cada vegada més freqüent en moltes regions del món i enguany afecta molt directament Catalunya. En temps de sequera, les precipitacions són escasses i la disponibilitat d'aigua disminueix, i això pot tenir greus conseqüències en el funcionament dels ecosistemes, el subministrament d'aigua potable i la contaminació dels recursos hídrics degut a l'activitat antròpica, entre d'altres. **La sequera és un risc emergent per a la salut humana i dels ecosistemes.**

Enguany, a la jornada hi participen dones que treballen per a resoldre problemes associats a la sequera que estem patint, tant per garantir el subministrament d'aigua com per establir mesures i mètodes de control que en garanteixin la qualitat. També intervenen especialistes en la gestió sostenible dels recursos hídrics, en l'avaluació dels impactes associats a l'escassetat d'aigua i en la conservació d'espais d'alt valor natural.

Una de les primeres conseqüències de la sequera és la reducció dels nivells d'aigua als rius, als aqüífers i d'altres sistemes aquàtics, que posen en perill l'abastiment d'aigua potable. Les dues primeres conferències de la jornada tractaran de les aigües regenerades i de les noves mesures de reutilització que s'han posat en marxa per garantir el subministrament i la qualitat de l'aigua potable. La tercera ponència se centrarà en la contaminació de les aigües regenerades i la importància de la recàrrega d'aqüífers per a mantenir els nivells freàtics.

En temps de sequera, l'activitat industrial, agrícola i urbana i la pressió del turisme provoca la contaminació de les aigües superficials, i calen noves eines de control i monitorització. La quarta ponència descriurà l'ús dels mostrejadors passius per a l'anàlisi integrada de la contaminació i llur ús en rius i plantes potabilitzadores.

La sequera i la contaminació provoquen la mort d'organismes i la degradació d'hàbitats, i també una disminució de la biodiversitat terrestre i aquàtica. La cinquena conferència tractarà de l'estat de la contaminació en àrees importants per a la biodiversitat, i de l'impacte que produeix en la conservació d'aquests espais. En relació amb aquesta temàtica, la sisena conferència tractarà de la desforestació dels boscos i les implicacions que pot tenir en el clima global.

La sequera afecta molts més àmbits que no tindrem l'oportunitat de discutir, com la producció agrícola i ramadera, l'economia local i regional i la generació d'energia hidroelèctrica. També genera conflictes socials i polítics, i tensions entre sectors. Ara és més important que mai conscienciar la població sobre la riquesa d'un bé tan preuat com és l'aigua i promoure l'ús responsable i sostenible d'aquest recurs.

Finalment, l'última ponència està relacionada amb un altre tipus de sequera, la sequera de recursos i oportunitats en què es troben les dones en el món de la investigació. Durant molts anys, les dones han estat sub-representades en posicions de lideratge i encara hi ha estereotips de gènere, manca de suport i prejudicis que impedeixen que puguin desenvolupar llur potencial investigador o acadèmic.

Encara estem lluny del model ideal en què les dones poden accedir a les mateixes oportunitats que els homes. Això inclou assegurar que hi hagi un ambient de treball inclusiu i lliure de discriminació i l'eliminació de les barreres socials, estructurals i educatives que poden limitar la participació de les dones en la ciència.

Organitzem aquestes jornades des de fa més de deu anys per fomentar la igualtat de condicions perquè les dones puguin progressar en el camp de la recerca i també volem reivindicar la tasca que duen a terme. Aconseguir el suport i el respecte permetrà construir una societat basada en el coneixement, la innovació i el progrés, sense restriccions ni pressions indegudes.

Programa

9.00-9.15 h **Presentació i benvinguda**

Rosa Bruguera, presidenta de Dones d'Avui.Cat

Rosa M. Marcé, vicepresidenta de la Societat Catalana de Química de l'Institut d'Estudis Catalans

Sessió 1

9.15-9.45 h «**Aigües regenerades i sequera - Part I**»

Carolina Solà Ortega, cap d'unitat d'aigües superficials del Departament de Control i Qualitat de les Aigües, Agència Catalana de l'Aigua

9.45-10.15 h «**Aigües regenerades i sequera - Part II**»

Marta Ganzer, Direcció de Qualitat de l'Aigua, Aigües de Barcelona

10.15-10.45 h «**Impactes de les aigües regenerades en els nivells dels contaminants orgànics en rius i cultius, en temps de sequera**»

Sandra Pérez, Departament de Química Ambiental, IDAEA-CSIC

Pausa i cafè

Sessió 2

11.30-12.00 h «**Mostrejadors passius per al monitoratge de contaminants en aigües superficials**»

Núria Fontanals, Departament de Química Analítica i Química Orgànica, Universitat Rovira i Virgili

12.00-12.30 h «**L'amenaça de la contaminació en aigües d'àrees importants per a la biodiversitat**»

Maria Dulsat-Masvidal, Departament de Química Ambiental, IDAEA-CSIC

12.30-13.00 h «**L'impacte de la desforestació de boscos primaris tropicals en el clima global**»

Ana M. Yáñez, Departament Geociències, IDAEA-CSIC

13.00-13.30 h «**Perspectiva de gènere en ciències marines**»

Esther Garcés, Departament de Biologia Marina i Oceanografia, ICM-CSIC

13.30 Cloenda

Organitzen

Inscripció

L'assistència a la jornada és gratuïta amb inscripció prèvia abans del 6 de juny en [aquest enllaç](#)

Comitè Organitzador

Departament de Química Ambiental de l'IDAEA-CSIC
C/ de Jordi Girona, 18, 08034 Barcelona

M. Rosa Boleda mboledav@aiguesdebarcelona.cat

M. Teresa Galceran mtgalceran@ub.edu

Pilar Fernández pfrqam@cid.csic.es

Sílvia Lacorte slbqam@cid.csic.es

Rosa M. Marcé rosamaria.marce@urv.cat

Cinta Porte cpvqam@cid.csic.es

Secretaria

Sílvia Lacorte, Departament de Química Ambiental de l'IDAEA-CSIC

635 688 330 | slbqam@cid.csic.es